

Iran Data Portal

Speaker or Agency: Ayatollah Montazeri
Title: Response to Political Prisoners Family
Language: Persian
Western Date: 8 May 2001
Persian Date: 18 Ordibehesht 1380
Source: http://www.facebook.com/note.php?note_id=112649792927&ref=nf;
<http://www.amontazeri.com/farsi/didgaha/html/0390.htm>

حافظه تاریخی | آیت الله منتظری: اعلام اتهام پیش از محاکمه و اثبات جرم، حرام قطعی است

قسمتی از پاسخ های آیت الله العظمی منتظری به خانواده زندانیان سیاسی در سال 1380 (زمان حصر غیر قانونی)

اعلام اتهام پیش از محاکمه و اثبات جرم، حرام قطعی است

سوال: آیا قبل از دادرسی عادلانه و صدور حکم قطعی در مورد اتهام شخصیت های حقیقی یا حقوقی، از نظر شرع و قانون میتوان آنها را از طریق رسانه ها در بین مردم مجرم و گناهکار معرفی نمود؟

جواب: در مورد استفاده از رسانه های جمعی در این زمینه چند نکته قابل توجه است:

1. با توجه به نقش گسترده رسانه ها در فضا سازی و ایجاد جو در جهت محکومیت و ضرر متهم، و نیز در جهت تحت تأثیر قرار دادن محکمه و قاضی، هرگونه استفاده یک طرفه از آنها بسا موجب خروج دادگاه و قاضی از بی طرفی خواهد شد و در نتیجه چنین محکمه ای صلاحیت قضاوت را از دست خواهد داد؛ علاوه بر اینکه

تخریب چهره افراد در بین مردم حرام قطعی است، به ویژه اینکه برای او هیچ امکان دفاعی فراهم نباشد .

2. اعلام جرائم یا اتهامات توسط رسانه ها - آن هم قبل از ثبوت شرعی و قانونی در محکمه صالح - خود جرمی مسلم است ؛ و در اصل سی و نهم قانون اساسی میخوانیم : "هتك حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر، بازداشت، زندانی یا تبعید شده به هر صورت که باشد ممنوع و موجب مجازات است ." البته پس از ثبوت جرم بسا اعلام عمومی نوعی مجازات به شمار آید، که آن هم اختصاص به موارد خاصی دارد که در شرع وارد شده است... .

سوال: مسأله دفاع از حقوق شخصی در مورد شخص متهم چگونه تبیین میشود؟ باتوجه به اینکه به آبروی مؤمنی که در معرض اتهام قرار گرفته تعرض شده و مسائلی به او نسبت داده شده است، او چگونه میتواند در مقام دفاع از خود برآید؟

جواب : مسأله حفظ حیثیت و آبروی انسانها از معدود مسائلی است که در شرع مقدس نسبت به آن تأکید فراوان شده است . لذا محاکم قضایی مجاز نیستند بدون مدرک و دلیل محکم افراد را متهم یا احضار و یا بازداشت نمایند؛ زیرا همه این کارها ضربه به آبروی افراد است و به صرف احتمال نباید اقدام شود . علاوه بر این محاکم شرعا مجاز نیستند - چه قبل از ثبوت جرم و چه بعد از آن - مسأله اتهام و یا جرم افراد را بدون رضایت آنان علنی نمایند، مگر در موارد خاصی که در شرع بیان شده است . محاکم موظف اند هرگونه خسارات جانی، مالی و به ویژه حیثیتی را در صورت کشف خلاف جبران کنند و از افراد متهم نیز اعاده حیثیت نمایند .

از حضرت امام جعفر صادق (ع) روایت شده که فرمودند: "کسی که علیه فرد مؤمن چیزی را نقل کند و هدف او این باشد که به واسطه آن خبر او را تضعیف نموده و آبرویش را بریزد و در نزد مردم بی اعتبار ساخته و از چشم مردم بیندازد، خداوند چنین کسی را از ولایت خود خارج ساخته و به سوی ولایت شیطان رهسپار میسازد، و شیطان هم او را تحت ولایت خود نمی پذیرد." (وسائل الشیعه، کتاب الحج، ج 8، باب 157 از ابواب "احکام العشرة"، حدیث 2)

حفظ حیثیت و کرامت انسانی منحصر به مسلمان و مؤمن نیست، بلکه در آیات و روایات معصومین (ع) نسبت به حفظ آبرو و حیثیت همه انسانها حتی غیرمسلمانان تأکید شده، و علاوه بر آن به نیکی کردن و عدالت با آنان ترغیب و توصیه شده است : (لاینهاکم الله عن الذین لم یقاتلوکم فی الدین و لم یخرجوکم من دیارکم ان تبروهم و تقسطوا الیهم، ان الله یحب المقسطین) (سوره ممتحنه، آیه 7)

شیوه ای که متأسفانه سالهاست در کشور جریان دارد این است که افراد و جمعیت ها به صرف کوچکترین بهانه

و اتهام در راستای مصالح جناحی و سیاسی بازداشت میشوند و سپس تحت فشارهای روحی از آنان اعترافات دروغ گرفته میشود، و در مجامع و محافل به حیثیت آنان ضربه وارد میکنند و همان اعترافات را به عنوان مدارک جرم مطرح میسازند. این همان شیوه ای است که در رژیم سابق وجود داشت و هم اکنون نیز در رژیمهای استبدادی جریان دارد، و از کبائر گناهان نزد شرع به شمار میآید و با عقل و قانون اساسی و قوانین بین الملل مخالف است. از این تأسف بارتر اینکه گاه شنیده میشود برای ملوک کردن چهره های سیاسی منتقد، به مصاحبه های ساختگی و تحت فشار و بعضاً پرونده سازیهای وقیح اخلاقی رومی آورند و به خیال خود از این راه مقاصد سیاسی خاصی را پی میگیرند؛ غافل از اینکه علاوه بر حرام بودن این قبیل کارها مردم آگاهند و این گونه ترفندها در بین آنان اثر معکوس دارد .

متصدیانی که حفظ و بقای قدرت خود را مرهون این گونه پرونده سازیها میدانند بدترین ضربه را به اسلام و انقلاب و نظام اسلامی وارد میسازند و روزبه روز نارضایتی مردم و فرار جوانان از دین و حکومت دینی را تشدید مینمایند .

جای تأسف است که همان محفل و جریانی که با گرفتن اعترافات دروغ از متهمین قتلهای زنجیره ای - همراه با شکنجه های غیرانسانی و صحنه های وقیح غیراخلاقی - درصدد قلب حقایق بود، هم اکنون با حمایت و تقویت بعضی افراد و نهادها و قوه قضائیه در جای دیگر متشکل شده و همان سیاست را ادامه میدهد .

خدا میداند چه ضربه ها و آسیبهای دیگری را بر پیکر اسلام عزیز و جمهوری اسلامی و خون شهدای عزیز وارد خواهد ساخت . و الی الله المشتکی .

ان شاءالله سالم و موفق باشید .

حسینعلی منتظری

منبع: کتاب دیدگاه ها، جلد 1 صفحه 427، سایت آیت الله العظمی منتظری